

Vodič za ručno mjerenje vremena

Zagreb, 2020.

Naslov: **Vodič za ručno mjerenje vremena**

Naslov izvornika: Manual Timekeeping Guide, published online on December 5, 2019

Izvornik dostupan na: worldathletics.org/library pod Technical Information/Manuals&Guidelines ili na
<https://site.uat.aws.worldathletics.org/about-iaaf/documents/technical-information>

Nakladnik: SAVEZ HRVATSKIH ATLETSKIH SUDACA

URL: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

Urednica: prof. dr. sc. Vesna Babić

Prevele: Ana Delalija, mag. kin.
Željka Jaklinović-Fressl, prof., dipl. bibl.

Prevođenje i objavljivanje Vodiča za ručno mjerenje vremena omogućila je donacija IAAF World Challenge – Memorijala Borisa Hanžekovića, Zagreb 2019., osobnim zalaganjem direktorice Memorijala Ivane Brkljačić i članova Upravnog odbora AK Dinamo-Zrinjevac: Ane Hanžeković, Paule Jagar, Fadile Gracin, Amre Petrnel, Marka Šebalja, Igora Toljana, Mladena Kršeka, Siniše Ergotića i Borisa Stepinca.

Prijevod prihvaćen i odobren za objavljivanje na sjednici Izvršnog odbora SHAS-a u Zagrebu 31.08.2020.

Zagreb, 2020.

Dostupno na URL: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

ISBN: **978-953-8373-05-3**

Napomena: U hrvatskome jeziku, koji na svim jezičnim razinama jasno razlikuje gramatički rod, tekstovi se tradicionalno pišu u muškom gramatičkom rodu kada se misli na oba prirodna roda – i na žene i na muškarce. Sve napisano za suce i atletičare odnosi se i na sutkinje i atletičarke, ako izrijekom nije drugačije naznačeno.

RUČNO MJERENJE VREMENA

Savjet ručnim mjeriteljima vremena

Razlike u mjerenju vremena proizlaze iz različitih vremena reakcije pojedinaca na startovima kao i na završecima utrka.

Kvalitete mjeritelja vremena

Biti ručnim mjeritelja vremena znači ne promatrati natjecanje koje se odvija u svojstvu gledatelja. Žestoka borba među atletičarima ne smije pobuditi u mjeritelju vremena toliki entuzijazam da zaboravi ispravno zabilježiti vremena na završetku utrke.

Mjeritelji vremena ne smiju nikada biti zainteresirani za to tko dobiva utrku ili na kojem su mjestu u konačnom poretku atletičari čija je vremena trebao mjeriti. To je dužnost sudaca na cilju.

Mjeritelj vremena mora uvijek biti smiren, čak i ako se objavljena vremena ne podudaraju s vizualnom prosudbom atletičara, trenera, drugih službenih osoba ili gledatelja te unatoč bučnoj atmosferi oko ciljne ravnine, osobito nakon vrlo dobre/utrke.

Mjeritelji vremena osobe su brzih refleksa i usredotočene, a kada se to traži od njih, moraju prekinuti svaki razgovor te, ako je potrebno, pozvati svoje kolege da učiniti isto. Vid mjeritelja vremena mora biti dobar, isto kao i njegova tjelesna kondicija. Također, mora biti savjestan te jasno i glasno objavljivati zabilježena vremena, ne brinući se o tome koja su vremena zabilježili njegovi kolege. Ako mjeritelj vremena, iz bilo kojeg razloga, nije bio svjestan starta ili završetka utrke, mora obaviti tešku dužnost i objaviti: „Vrijeme nije zabilježeno!“ time upozoravajući glavnog mjeritelja vremena koji će djelovati u skladu s obavijesti.

Kao i sve druge službene osobe, mjeritelj vremena mora biti točan. To će olakšati rukovoditelju natjecanja (mitinga) i glavnom mjeritelju vremena organiziranje tima službenih osoba. Uobičajeno je da se mjeritelj javi na dužnost pola sata prije početka manifestacije.

Pravila i primjeri najbolje prakse za mjeritelje vremena

Mjeritelji vremena moraju reagirati na završetak utrke atletičara kojem mjere vrijeme. Ne smiju pokušavati anticipirati završetak. Zaporni se sat/štoperica mora zaustaviti kada mjeritelj vremena vidi da je atletičar dosegnuo ciljnu crtu.

Nijedno vrijeme se ne smije otkriti nikome osim glavnom mjeritelju vremena.

Jedino glavni mjeritelj vremena može objaviti službena vremena.

Mjeritelj vremena imenovan za glavnog mjeritelja vremena mora biti sposoban pretvarati vremena. Te izračune mora napraviti točno i brzo.

Stvaranje tablice napredovanja s vremenima zabilježenima za svaki krug (za discipline na duge staze).

Za discipline od 3000 m i duže bilježiti prolazna vremena na svakom kilometru.

Tim službenih osoba

Glavni mjeritelj vremena određuje svojim kolegama za koje atletičare moraju mjeriti vrijeme (prema broju dostupnih mjeritelja vremena).

Za trkalište od šest staza, potrebno je najmanje devet mjeritelja vremena ako se vrijeme za svakog atletičara mjeri trima zapornim satovima (štopericama).

Za trkalište od osam staza, potrebno je 12 mjeritelja vremena.

(U oba slučaja pretpostavlja se da su mjeritelji vremena opremljeni zapornim satovima/štopericama koji mogu zabilježiti dva vremena).

Savjetuje se da glavni mjeritelj vremena, kada god je to moguće, mjeri samo prvo vrijeme, oslobađajući tako kapacitet za mjerenje drugog vremena; to mu omogućuje da zamijeni bilo kojeg mjeritelja koji pogriješi.

U ovom slučaju potrebno je 10 mjeritelja vremena za šest atletičara i 13 za osam atletičara.

Tijekom natjecanja, mjeritelji vremena trebaju uvijek zauzeti isto mjesto.

Prije natjecanja

Glavni mjeritelj provjerava broj dostupnih mjeritelja vremena i njihove kvalifikacije.

Također mora provjeriti zaporne satove/štoperice svakog mjeritelja i broj vremena koje svaki sat može zabilježiti.

Mora osigurati da su položaji prolaznih vremena, kada se trče utrke na srednje ili duge staze, označene malom zastavicom. Ako to nije napravljeno, mora obavijestiti tehničkog rukovoditelja natjecanjem koji će potom poduzeti potrebne korake.

Glavni mjeritelj mora znati najbolje rezultate/rekorde za discipline koje se održavaju tijekom natjecanja, kao i one za međuvremena/međuudaljenosti, koji se mogu srušiti. Svjetski rekordi se priznaju za utrke na 1500 m i duže i kada se vrijeme ručno mjeri.

Treba razmotriti kreiranje tablice napredovanja u koju se (kumulativno) bilježe vremena za svaki krug za discipline na duge staze u kojima se mogu očekivati najbolji rezultati/rekordna vremena ili drugi iznimni rezultati; takve informacije mogu biti zanimljive u istraživačke, statističke ili povijesne svrhe.

Tablica napredovanja (primjer)

Tablica omogućuje glavnom mjeritelju vremena da prati odvijanje natjecanja/mitinga kako bi bio spreman, u pravom trenutku, razmjestiti mjeritelje vremena na prave položaje ili bilježiti prolazna vremena. Tablica mu omogućuje da vidi trči li se utrka brzinom koja može rezultirati najboljim rezultatom/rekordom. Također mu omogućuje da, surađujući sa sucem zaduženim za brojenje krugova, izbjegne bilo kakve pogreške koje se tiču prijedene udaljenosti.

Trkalište 400 m – Disciplina 5000 m – Očekivano vrijeme: 13:25

100 m 16,10 400 m 1:04,40

200 m 32,20 500 m 1:20,50

300 m 48,30 1000 m 2:41,00

SAŽETAK

(ispunjava glavni mjeritelj vremena)

Primjer vremena zabilježenih digitalnim zapornim satovima/štopericama

DISCIPLINA: 400 m	VRIJEME SVAKOG MJERITELJA								ZAVRŠNA
Završni poredak	Glavni	1	2	3	4	5	6	7	Službena vremena
1	47,24	47,28	47,32						47,3
2				47,31	47,35	47,39			47,4
3		48,19					47,98	48,09	48,1
4			47,99	48,08	48,27				48,1
5						49,17	49,04		49,2
6								49,49	49,5

Tijekom natjecanja

Osim ako se ne upotrebljava potpuno automatski sustav mjerenja vremena, glavni mjeritelj odgovara na poziv startera nakon što se uvjerio da su mjeritelji vremena, suci na cilju i glavni sudac za fotofiniš (ili za očitavanje transpondera) spremni.

Glavni mjeritelj vremena bilježi vrijeme prvog, a samo iznimno, i vrijeme drugog atletičara.

Dužnost mu je ustanoviti popis sažetaka vremena uz pomoć informacija koje mu daje svaki mjeritelj vremena.

Glavni mjeritelj utvrđuje službena vremena.

Od svakog mjeritelja dobiva vremena koja su izmjerili u stotinkama sekunde, bilježi ih, pretvara ih desetinke sekunde i utvrđuje vrijeme za svakog atletičara.

Utrke na kratke udaljenosti (sprinterske utrke) obično imaju vrlo izjednačen završetak, stoga se preporučuje da svaki mjeritelj vremena bilježi samo jedno vrijeme. (Dokazano je da ljudski refleksi ne omogućuju dovoljno precizno bilježenje vremena dvoje atletičara koje dijeli manje od 0,2 sekunde).

Utrke na duge staze završavaju često tako da atletičari prolaze ciljnom ravninom s razmakom, pa postoji mogućnost bilježenja vremena svih atletičara koji završavaju utrku očitavanjem zapornih satova s dvostrukim bilježenjem vremena ili uzastopnim očitavanjem digitalnih zapornih satova/štoperica. Za te discipline, često s puno atletičara, glavni mjeritelj treba organizirati tim mjeritelja vremena za očitavanje vremena atletičara koji završavaju utrku i drugi tim za bilježenje tih vremena.

Ti postupci omogućuju glavnom mjeritelju vremena ispravak, kompenzaciju bilo kakve moguće pogreške mjeritelja.

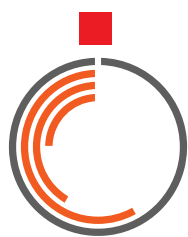

Također, za mjerenje vremena u utrkama na duge staze važno je da glavni mjeritelj vremena i glavni sudac blisko surađuju budući da neki atletičari mogu biti jedan ili više krugova ispred drugih atletičara.

Glavni mjeritelj vremena može zamijeniti mjeritelja koji pogriješi. Također, može u bilo koje vrijeme provjeriti zaporne satove/štoperice.

Nakon natjecanja

Glavni mjeritelj potpisuje zapisnik sa zabilježenim vremenima i prosljeđuje ga na potpis mjeriteljima (zapisi ručno mjerenih vremena). Pripada li ikoji zaporni sat/štoperica organizatorima natjecanja/mitinga, glavni se mjeritelj vremena treba pobrinuti da ih mjeritelji vremena vrate.

SAVEZ
HRVATSKIH
ATLETSKIH
SUDACA

